

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDÁLLAMOK
EGYETLEN MAGYARNYELVÜ KÉPES

GYERMEK LAPJA

Cimbora

Megjelenik havonta 3-szor minden hó 10, 20 és 30. án

FŐSZERKESZTŐ:
BENEDEK ELEK

TARTALOM JEGYZÉK:

B. E.: Szól a kis harang
Gerő Elza: Szabadiék titka
Fábián Gyula: A vadászkastély
titka (regény)
E—ó: Micurka öngysága
Haraszty Károly: A virágóra
A. Domaniczky Jolán: Micike
husvétii öntözése
E—ó: Április bolondja
Gergely Boriska: Az aranyszék
Luigi Capuana: A fekete tojás
(folytatás)
Szép levél.
Bartha István: Nagypéntek
Nyári beszámoló
Eröss Alfréd: Tavaszii hóolvadás
Cimbora barátai
Elek nagypó üzeni
Fejtörő
A Cimbora olvasóihoz

1929. MÁRCIUS 30.
VIII. ÉVF.

Szól a kis harang

Szól a harang, a kis harang:
Giling-galang, giling-galang!
Azt csengeti, azt kongatja:
Felvirradott Husvét napja!

Szól a harang, mind azt mondja:
Jertek, jertek a templomba!
Isten fia már nem halott,
Feltámadott, feltámadott!

Mennek, mennek az emberek,
Öreg, ifju, gyermekesereg,
Esdve néznek fel az égre:
Szállj le közénk, áldott békel

(Kisbaczon.)

B. E.

SZABADIÉK TITKA

— Husvétli történet. —

Írta: GEDŐ ELZA.

C, c, c! — szörnyülködött Káposztás néni, aki az udvar jobb sarkában lakott. — Tz, tz, tz, tz! — szörnyülködött Fazekas néni, aki az udvar bal sarkában lakott. Mind a ketten ott álltak vizes vödörrel a kútnál, az udvar közepén és teljesen egyetértettek abban, hogy Szabadiékkal baj van.

Szabadiék még csak egy hónapja költöztek ide, de a házbelieknek máris sok fejtörést, meg izgalmat okoztak. Nem mintha rendetlen lakók lettek volna, de hogy is! Sőt épen az látszott meg a fiatal özvegyasszonyon meg tiz esztendőös virgonc fiacskáján, hogy nemrég még igen jó napokat láthattak. De, bezzeg, most, c, c, c! Olyan szegényesen éldegéltek, hogy az még itt a városvegen is ritkaság számba ment. Szabadiné varrást vállalt volna, ha lett volna kitől, de hát idegen volt a városban, nem volt itt egyetlen ismerőse sem. A szomszéd nénikéket pedig roppantul bosszantotta, hogy az ő sok, sok jó tanácsukat sehogy sem akarta meghallgatni és tudni sem akart sok apró-cseprő segítségükről. — Köszönöm szépen, mi Danikámmal majd csak!... — felelgette minden közeledésre és már ment is befelé, már zárta is az ajtaját. Jó, jó, hát csak boldoguljanak, ahogy tudnak! De most, Husvét előtt meg már egyáltalán látni sem lehetett őket. Épen most zárkóztak be egészen, amikor minden rendes háznál tárva ajtó, ablak, mindenütt tisztogatnak, készülődnek. A szomszéd néniknek is tele volt a két kezük munkával és csak a kútnál álltak meg egy-egy szóra.

Káposztás néni hegyes orrához emelte hosz-

szu mutató ujját, kimeresztette meg elforgatta a szemét és Fazekas néni füléhez hajolva, komoly képpel sugta:

— Gondoljon majd rám, Fazekasné, én mondtam: ezek rej-te-get-nek valamit! Én nem vagyok kíváncsi természetű, azt tudja, de az este többször kinéztem és a lámpásuk még tiz óra után is égett, bizony! És az ablakuk még jobban be volt aggatva, mint nappal. Na, hát én előlem ugyan ne aggassák, én nem vagyok kíváncsi! De a függönyök résén véletlenül megláttam, hogy Uramisten, valami nagy, füles állatféle, vagy mi, van náluk odabenn. Lehet, hogy nem is jól láttam, de higgye el, aludni sem tudtam az éjjel és még most is fáj a fejem az ijedségtől.

Fazekas néni erre szintén úgy megijedt, hogy rémületében gyorsan himbálni kezdte a fejét, de szólni nem tudott. Olyan volt a kövér, fényes arca, mint valami jókora órainga. Káposztás néni csak hagyta, hogy a nagy inga tovább lengjen, ő maga pedig már indult is komoly képpel az ajtaja felé, amikor Szabadiék ajtaja hirtelen kinyílt és Szabadi Danika perdült ki rajta. Sipkáját lerántotta, mélyen meghajolt és szépen, hangosan köszönt, aztán szaladt a kapu felé. A két szomszéd nénike hosszasan nézett utána. Igen tetszett nekik ez a csodálatosan illedelmes, nyurga fiúcska, de a jó nénikék még azért is haragudtak, hogy majd még Husvétkor sem tarthatják jól szegénykét foszlós kaláccsal, finom sonkával. Mert az anyja nem engedi ám, hogy bármit is elfogadjon ajándékba!

De titkolózni, azt tud Szabadiné önagysága!

Másnap, Nagycsütörtökön már mindenki elkészült java munkájával és este felé kiülhettek a kapu előtti padra. Amikor Söprüs néni, a töpörödött kis háziasszony épen azt mesélgette, hogy Szabadiné száznál is több tojást főzött ki, ő látta — hát egyszerre csak jött Danika, karján jókora kosár, az is tele tojással. Dugdosta volna, de már mindenki látta, hogy az van benne. A nénikék némán összenéztek. Mit jelenthet mindez?

Káposztás néni aztán este a függöny részén „véletlenül” azt is meglátta, hogy a földön nagy tálcá, a pohárszéken nagy tálcá, az asztalon nagy tálcá, mind telisde-teli pompás himes tojással. Szabadiné meg még akkor is ott ül a lámpánál és valami festékfélével mesterkedik. Mit jelenthet mindez?

Nagypénteken, Nagyszombaton mégis mármár feledésbe ment Szabadiék dolga. Szeles idő járta, egyre permetezett az eső, a nénikék nem ülhettek a kapu előtt, nem beszélgethettek az udvaron.

No, de aztán vasárnap! Micsoda ragyogó Husvétra ébredt a nagy udvar apraja-nagyja! És micsoda álmélkodásra, micsoda hahotára! Mert végre, végre kipattant a nagy titok! Korán reggel Szabadiék ajtaja hirtelen kitárult és egy két lábón járó, nagy, füles állat, egy hatalmas nyul lépett ki rajta! Ez olyan meglepő, olyan fura, olyan mulatságos volt, hogy felnőttek, gyerekek kacagtak, sikongtak. Persze, hogy a nagy nyul nem volt más, mint Szabadi Danika. Pompásan feszülő nyulruhája tetőtől talpig barna posztóból, vagy talán épen nyulbőrből készült. Hatalmas fülei voltak, meg mulatságos nyulálarcra, amiből csak a nevető két szeme látszott ki. Szép kis taligát tolt maga előtt, a hátán meg felvirágozott, felszallagozott puttonykát vitt. A taligája, puttonya tele volt a legremekebb himes tojással és így indult meg nagy léptekkel a város felé. Nem nézett sem jobbra, sem balra, nem szólt senkihez sem, pedig az emberek mindenütt kiszaladtak a kapu elé, a gyerekek ujjongva futottak utána. De a nyuszi tudta jól, hogy mit csinál! Csak benn a Bélsővárosban, az ébredező Fő-utcán kezdte a tojásait osztogatni. Persze, ott is mindenütt kinyíltak az ablakok, kitárultak a kapuk, amerre csak elvonult kacagó kíséretével. És ő hol egy uri ház földszinti ablakán adott be egy-két gyönyörű tojást, hol valamelyik szép kertnek a pázsitján helyeztet el egy párat. Az emeleti lakásokból leszaladtak a gyerekek, szolgálók. Hogyis ne! Hiszen a nagy nyuszi még az utcán is osztogatott a tojásaiból! Most egy rimánkodó kis gyereknek adott oda egy szép pirosat, most meg egy kövér bácsinak egy gyönyörű sárgát. De még a borbélyüzletbe is befordult, aztán bement a Főtéren a kis kávéházba meg a cukrászdába. Persze, mindenütt nagy hahotával

Ne féljen a járványoktól

hanem öblögesse minden reggel és este a torkát állott vagy langyos vízzel, amelybe egy kávéskanálnyi

DIANA SÓSBORSZESZ

van beleöntve.

Járványos időben a fertőzések rendszerint a szájiüregen és a torkon keresztül történnek, ily módon eredményesen védekezhetik tehát komoly következményekkel járható fertőzések ellen.

fogadták. De a nyuszi egyszer sem felejtette el, egyetlen egyszer sem, hogy az ékes tojásokkal együtt át ne adjon mindenkinek egy nyulacskával, gyerekekkel ékesített kis cédulát is, amin az ő. Danikáék címe állott, meg szép cikornyás betűkkel ez: „Özvegy Szabadi Dánielné remekbe készít gyerekruhát”.

Na, hát ezt egy-két óra alatt városzerte tudta mindenki! Mindenki beszél a dologról, a pompás nyuljelmezről, a művészies tojásokról, meg az egész város gyerekeinek gyönyörű husvét-i meglepetéséről, amit Szabadi Danika — ezt is tudta már mindenki — egymaga eszelt ki.

És bizony, ettől a naptól fogva olyan forgalmas lett Söprüs néni régi udvara, mint valami kisebbfajta pályaudvar. Hamarosan annyi munkája akadt Szabadinének, hogy segítségül maga mellé vette Fazekas néni két tanuló lányát és az ügyes Káposztás néni is segíthetett neki, szabad idejében, jó pénzért.

A két jó nénike váltig mesélgette a távolabbi, kicsit irigykedő szomszédoknak, hogy hiszen ők már Husvét előtt is tudtak mindent, de hát, persze, nem szóltak senkinek.

— Mert mit is ér az a sok tere-fere, kíváncsiskodás, kedves szomszédasszony, — mondogatta olyankor Káposztás néni komoly képpel — a mi jó Szabadinének is mindig azt mondja: hallgatni kell, meg dolgozni, ugy ám!

(Budapest.)

A vadászkastély titka

Regény

Irta: Fábrián Gyula

TIZEDIK FEJEZET.

A megfagyott gyermek.

Egy nap újra eltelt. A két bujdosó takarékosági szempontból kis porciókban fogyasztotta a kenyeret. A többi finom élelmiszerral is csinján bánt. Amióta pedig cukor is volt a kamarában, Tamás szívesen elköltötte a bagó üdőt is, ami az élelmezésnek legfontosabb kelléke volt, mert az aszalt-almás zsák kimeríthetetlennek látszott.

— Egészen jól érezném magamat, ha a lelkiismeret olyan türethetetlenül nem marna — mondta vacsorázás közben Koresag Jóska — Ha nem lennék gyilkos és ujabban azt nem gondolnám, hogy a mi vásárlási műveletünk utonállásnak is minősíthető, akkor ez a finom szalámi ugyanesak izlenék. Így valami keserűséget is érzek minden harapásnál.

— Hja, a sors kénye hány-vet, játszva emel s mosolyogva ver le! Fátumát senki sem kerülheti el.

— Én azt mondom, hogyha az élelmiszereink elfogynak, tovább mehetnénk.

— Most kezdek belejönni a Robinson életbe. Képzeld el, hogy egy puszta szigeten lakunk, rengeteg erdőben vadállatokkal körülvéve és...

— Hallgass csak! — szakította félbe Koresag Jóska a Tamás ömlengéseit. — Ugy rémlik, mintha gyöngye kiáltást hallottam volna.

— Képzeldöl cimbor! Csak szél süvölt a fák között és pelyhedzve hull a hó!...

— Jajj, ne szavalj, ne szavalj, hanem hallgass!

Koresag az ablakhoz sietett, rányomta a fülét az üvegre és erősen figyelt. Főlemelte az ujját.

— Hallottad?

Tamás a fejét rázta.

Koresag kinyitotta az ablakot, és akkor távolból, az erdő mélyéből halk sikoltás szűrődött be a szobába.

— Segítség! Jajj, segítség!

Ezt a kiáltást már Tamás is meghallotta.

— Igazad van! Most én is hallottam a kiáltást. Egy női hang kér segítséget.

Koresag Jóska betette az ablakot.

— Ki kell mennünk és meg kell tudnunk, hogy kiesoda kiáltott? Csak nem türjük, hogy közelünkben elpusztuljon valaki.

— Óvatosaknak kell lennünk! Hátha több akarnak csalni minket?

— Mindegy. Most nem törődöm saját magammal, amikor segítségért könyörög valaki. Én akkor is megyek, hogyha magamra maradok is.

— Dehogy hagylak én eserben tégedet. Induljunk azonnal. Minden perc drága.

A két fiu a hang irányába tartott. Sokáig kutattak, kerestek eredménytelenül. Egy szerezak azt látják, hogy nagy varju sereg gyülekezik egy magas tölgyfa felett. A varjak kegyetlenül károgtak. — Kár, kár kár!...

— Menjünk arra felé, — szölt Koresag. — A varjak ott érznek valamit, vagy valakit.

Egy negyedórai vergődés után Koresag fölkiáltott.

— Lábnyomokat látok a hóban.

Valóban. A hóban tisztán kivehették a lábnyomokat, amelyek kis cipőktől származtak, mert igen kicsinyek voltak.

— Gyerek járt erre.

— Vagy kis lány!...

A kutatók a lábnyomok után haladtak. Kis idő múlva Koresag megrántotta Miskei karját.

— Nézd! Ott a nagy tölgyfa tövében, a havon, valami sötét gombolyag fekszik.

Tamás odanézett.

— Egy piros fejkendő kislányt látok én ott, ha szemeim nem csálnak.

A két fiu a fekvő leánykához szaladt, aki nem mozdult és teljesen élettelennek látszott. Tamás fölébe hajolt. Figyelte a lélegzését, a szívdobogását, az érverését. Majd fölállott, levette a sapkáját és megilletődve szölt. A hangja gyászos, komor volt.

— Vége... Meghalt. Ime: „a megfagyott gyermek!”

Koresag Jóska ijedten nézett a kis lány

MICURKA ÖNAGYSÁGA

Micurkának négy a lába,
Ötödik a farkineája,
Mégis — ej de furá dolog! —
Nem szeret ő jární gyalog.

Ha én Micurkának volnék,
A kosárban nem guggolnék,
Inkább járnék hóba, sárba,
— Alma való a kosárba!

E.—ó.

szép kiesiny arcára, amely sápadt volt, mint a viasz. A szíve összefacsarodott, majd letérdelt melléje, a fejét az ölébe vette és föléje hajlott. Nem félt egy csöppet sem a kis halottól. Hiszen, olyan szép kis lányka volt. Kilenc esztendősen lehetett. Hányszor gondolt ő szomorú árvaságában arra, hogy milyen jó lenne, ha egy kis hugoeskát ajándékozott volna neki az Isten, aki az ő árvaságát megosztaná vele! Talán éppen egy ilyen aranyos teremtés lenne az, mint akinek fejcsokéje itt nyugszik az ölében. Ahogy ezt elgondolta, a szíve úgy megfájdult, de úgy megsajdult, hogy a szeméből óriási könnyesepp buggyant ki és ráhullott a kis lány arcára. A forró könnyesepp egy szempillantásig ott ragyogott a gyermek arcán, majd legördült, végig pergett a nyakán, majd a gallérka alatt befutott a mellecsokéje alá is pont a szíve fölött állott meg.

Jóska fölfigyelt. Úgy érezte, hogy a kis lány szíve megdobbant, halkán sóhajtott, mint a szellő a rozmaring bokorban és a szem-

pillája is megrezdült. Jóska lelke örömmel felt meg.

— El! Ez a kislány él! Én érzem, hogy nem halt meg! Jajj, Istenem, meentsük meg őt valahogy!

Tamás esodálkozva nézett hol a megfagyott gyermekre, hol pedig Jóskára.

— No, várj csak! Próbát teszek veled!

Azzal se szó, se beszéd, hirtelen odaugrott, megfogta a tetszhalott orrát, megszorította. A kis lánynak ebben a pillanatban kinyílott a szája és nagyot tüszszentett.

— Kedves egészségére! No, ez csakugyan él még! Meentsük meg hát! Vigyük gyorsan a kastélyba!

Most Tamás már elemében volt. Mint eserkész, tudta jól, hogy miképpen kell elbánni a megfagyás veszedelmében forgó emberrel. Úgyes dsiu-dsiu fogással a hátára kapta az elalélt kis lányt és ugyancsak sietett vele a kastélyhoz. Jóska alig tudta követni őt. A kastélyban egy nem meleg szobába

vitték és lefektették a szőnyegre. Havat hoztak, azzal dörzsölték az arcát, kezét. Majd mesterséges lélegzést alkalmaztak. Elkövetek mindent, ami csak irva van a cserkész könyvekben az életmentésről.

A fiuk fáradozását siker koronázta. Hosszu élesztgetés után a kislány arcába visszatért a pirosság, majd fölnyitotta a szemét és sokáig nézte a fölője hajló Koresag Jóskát, aki nevetett is, meg sirt is örömeiben.

— Hol vagyok? — sóhajtott a kis lány gyöngye hangon.

— Jó barátok között, — mondta Jóska.

A kis lány mosolygott, majd újra lehunyta a szemét.

Most aztán meleg szobába vitték, Jóska forró alma-levest főzött, azt megittatták vele. Takarókat hoztak, lefektették, jól betakarították. Alig egy negyed óra múlva izzadni kezdett a lányka, az arca piros lett, mélyen, egészségesen lélegzett és úgy aludt, mint a tej.

— Megmenekült! Megmenekült! — örvendezett Jóska és összeölelgette a pajtását. — Hogy ennek a teremtésnek vissza-adtuk az életét, ez rendkívül könnyit a lelkiismeretemen. Szinte elfelejtem, hogy gyilkos vagyok. Egészen kibékít a sorsommal.

(Folytatása következik.)

A VIRÁGÓRA

Irla: HARASZY KÁROLY.

Tél apó diktaturájának ma-holnap vége. A folyók levetik páncélos mentéjüket; a néma csermelyek csacsogókká lesznek; a jég bilincsébe vert föld szabadságos nagyot nyújtózik; megélénkül a hátán minden elszunnyadt élet. Duzadó riügyek csomósodnak ki a tar fák ágain, melyek a tavaszi napsugár csókjaire ezerszínű bimbókban virágokba fakadnak.

Jön a tavasz!... Leheletét már is érzi a fűz, hajlékony derekát bordóveres vigánóba bujtatja s bóbítás barkagombokkal csinosítja. A szabadba kimerészkedő gyermek hadat hetyke szóval csalogtatja magához:

Kis cimborám! mit gondolsz te fölőlem?...

Jó fűtyülő lesz a szádba belőlem?...

A vig kis cimborá széles jó kedvében nyisznyasz kis késével levágja a hetykélkedő fűzvesz-zőt, kitekeri nyakát, hogy sip legyen belőle. S meg van az első tavaszi gyermek hangverseny, melytől hangos az utca és a ház. A nem éppen kellemes zenebonától fő az őz Nagyapó feje, ki hogy csendet teremtsen sipoló sok unokái között, szép és tanulságos mesébe kezd... Az engedelmes kis cimborák szájából kikerül a sok hosszurövid zeneszerszám, s édes odatapadással figyelik a jó Nagyapó bölcs tanításait...

— — — A jó Isten a mi örömeinkre és hasznunkra teremtette a szép növényvilágot. A hosszú és zord tél után mindenható szavával felébreszti az alvó virágok millióit, hogy szolgáljanak az embernek. Hogy legyenek az emberek örömeire... Hogy ékesítsék az emberek élet útját... És, bizony-bizony, az Istennek eme szép kis szolgálói mi mindenre használhatók fel... szinte lehetetlen felsorolni.

Kalapjához tüzi a dalos legény; — keblére a

leányzó, — szüleinek névnapjakor virág bokré-tával mond köszöntőt a jó gyermek; — oltárt is virággal diszítünk, koszorút is abból fonunk.

Elhalt virág lelke a parfüm is, amellyel hűsvétkor locsolkodunk.

Virág az anyja az izes gyümölcsnek is, mely-lyel a nyár és ősz kedveskedik nekünk. Szeres-sétek fiaim a virágokat, mert, aki a virágokat szereti, az rossz ember nem lehet!...

... Igen, a virágokat sok mindenre fel lehet használni. *Még időjelzésre is!*

A hegyi pásztor ember, akárcsak az alföld csikósa vagy az égboltjáról (nap, csillagok), vagy a virágokról olvassa le az órákat. Furcsa, de igaz, hogy a szegény ember órája az égbolt is, — a virág tenger is. Van-e ennél drágább és szebb óra?... Nincs, nincs! Ilyen drága és szép órát csak a jó Isten tud csinálni. Az ember azonban elveszi a növényvilág titkait, törvényeit és saját hasznára kamatoztatja. Az ember megfigyelte a növényeket és megtudta, hogy ők is alszanak, tehát ébrednek is. A legtöbb növény éjjel alszik. Némelyek a mulatós kedvű emberek példáját követik, amennyiben az éjszakát használják nappal gyanánt; délben ébrednek, vagy tovább is nyújtják álmukat, ha az idő esőre áll, vagy borongó. A növényvilág e szokását tudva, a virágkedvelőknek nem nagy fáradságába kerül, hogy kertjükben *virágórát* készítsenek.

Ily óra készítésére egy hosszú egyenes sántányt választunk ki s 24 faoszlopot állítunk föl s mindenikére egy-egy virágcserepet helyezünk, melyekbe a virágok aképp helyezvük el, amint azok természeti sajátságaiik szerint előbb vagy később ébrednek s később vagy korábban szuny-yadnak el.

Egy néhány könnyen beszerezhető növényfajt említek fel e célra:

Éjfél után 1 órákor ébred a lapplandi csorbóka; 2—3 órákor; a kecskedisz; 3—4 órákor a győtény; 4—5 órákor az oroszlánszajé 5—6 órákor a tengeri lilium és a lenvirág; 6—7 órákor a vizililium (nenuphar); 7—8 órákor a henyecsengetyűke (Venus-tükör); 8—9 órákor a mezei pomér; 9—10 órákor az amerikai mályvaé 10—11 órákor az alacsony pozdor, sárma; 12 órákor délben ébred a lusta szurkos szekfü, míg ugyanakkor a csorbóka hajtja álomra a fejét. Délután 12—1 órákor a porcsin zárakozik; 1—2 órákor a mályva és a szekfü esucsúl el, 2—3 órákor az egérfül és a tüdőfü szenderedik el; 3—5 órákor a pemetér alszik el, 5—6 órákor a tengeri lilium pihen el; 7 órákor az éji viola ébred; 8 órákor a

„Cactus grandiflorus“ serken föl; 9 órákor ébred az éjvirág (nyktanthes) és 10 órákor a betyár szulák. A szorgos természetbuvár azonban még sok-sok oly növényt fedezhet fel, melyeknek ébredése és lenyugvása eddig ismeretlen.

... Unokáim, közelg a tavasz! Hagyjátok el a dohos házodyakat! Repüljétek ki szanaszét a napsütéses, virágos mezőkre, madárdallos ligetekbe, balzsamos levegőjü erdőkbé. Ismerjétek meg hűsöges cimboráitokat, a gyönyörűséges virágokat, s hogy le ne késsetek se az ebédre, se a vacsoráról, tudakozzátok meg tőlük: „Hány az óra?“ ... És ők felelni fognak.

Kis Cimboráim, készítsetek virágórákat! Jön a tavasz, föl munkára!! ... (Pályin, Ungmegye.)

MICIKE HUSVÉTI ÖNTÖZÉSE

Irta: *Angyalné Domaniczky Jolán.*

Most, hogy a jó Istenke megsajnálta végre szegény kis raboskodó gyerekeket s megbiztatja a napocsát: „süss, süss, kergesd el a szigoru telet“, s a gyermekek örvendő szaladgálnak a verőfényes, lucskos udvaron, tanulják a husvétii öntöző verset s tervézzetik: kihez mennek öntözni: mit csinálnak a piros tojással, eszembe jutott egy régi kis barátnőmnek „nadselü“ gondolata. Mert ugyan a „nadselü“ gondolatoknak Ősike a megteremtője, de azért mindig akadtak kis fiúk, kis lányok, akik gondoltak „nadselüt“, csak azt nem tudták, hogy ez a gondolat „nadselü gondolat“.

Nagy volt az ünnep előtti sürgős-forgás a szép, nagy falusi kuriában, s így nem lehet csodálkozni, ha a ház személfénye, a kis Micike is ki akarta venni a részét a husvét előtti készülődésből. De jajj, sehol sem volt rá szükség! Ha a szobák takarításánál akart segíteni, Erzsébet szobalány kiáltott rá: félre, félre, kisasszonyka, különben mind rá megy a por a szőnyegekből! Ha a konyhába szaladt Kati szakácsnőnek kuktazkodni, ott a Kati morgott: még majd elrontja a gyomrocskáját a kis kisasszony a nagy segítségközben. Persze, ez a sértő gyanúsítás borzasztóan fájta Micikének s egy megbántott királynő méltóságával vonult ki a kertbe labdázni. De tudja Isten, ma ahogy sem ment a játék, folyton a husvéton járt az esze.

— Meg kellene valakit nekem is öntözni, hiszen, végre is az öntözés nem lehet a mai világban a fiúk kizárólagos joga. Igen, de ki legyen az a valaki? — Elméledett tovább a kis lány — hiszen, sem a családban, sem az ismerősök között nincs olyan kis fiú, kit meglocsolhatna. — Hopp! Meg van! Apukát fogom megöntözni. Igen ám, de a nagy komoly Apuka legfeljebb szeliden meg-

csókol s azt mondja: „jól van, jól, kis lányom, öreg vagyok én az ilyen tréfára“. Mit csináljak? Mit csináljak?

Egyszerre kisimult Micike gondolkodó homloka, szaladt a perselyéhez, kivette összes vagyonát: négy koronát. Itt, persze, nem tudjátok, gyerekek, hogy milyen sok pénz volt ez a háboru előtt, s mi mindent lehetett ezen venni. Micike is vett a négy koronával nagy titokban 10 darab kis öntöző gummi labdát. Talán mincs is már divatban ez a kis öntöző szerszám, mely állt egy kis gummi labdából, mit megtöltöttek illatszerrel s amit a labdácska nyomogatásával a rajta levő kis csövön át kifecskendeztek.

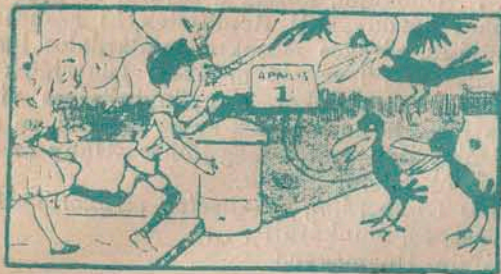
Micike eldugta drága kincsét s izgatottan várta husvétot. Lezajlott a fiúk öntözése, piros tojás osztogatása. — Végre! Most jövök én! sóhajtott boldogan. Alig várta az estét, s amikor a szobalány megágyazott, belopódzott a hálószobába, s elrejtette az Apuka ágyában a lepedő alatt a vízzel megtöltött kis gummi labdát. Alig várta, hogy lefekhessék, de még inkább, hogy feküdjék le Apuka is. Jött Apuka is nagy komolyan az ujsággal, mit még vetkőzés közben is olvasott s így nem vette észre a lepedőn levő dudorodásokat. Beveti magát ágyába, az összenyomott kis labdából spriccel a víz. — Hát ez mi? ugrik ki rémülten ágyából. Ebben a percben Micike csengő kacagása hallik: — Ugy-e, jól megöntöztelek, Apukám?

Mit volt, mit tenni, Apukának is nevetnie kellett a tréfán. Mert husvétkor nem illik haragudni, ugyebár, gyerekek?

(Borsa, Máramarosmegye.)

ÁPRILIS BOLONDJA

— Pá, pá, gyerekek, jók legyetek, — integette vissza a papa. — Ha nem késik a vonat, holnap délelőtt már itthon lesztek.

— Pá, papa, pá, — lobogtatták a papa után a kendőt Gyuszi, meg Nusi. — Ne feledje, amit ígért!

Ott álldogált az udvaron Krukru, a vén holló is, a gyerekek jó pajtása, akinek hire tuljárt hét puztahatáron, merthogy okos volt, rettenetesen okos, többet mondok: böles, sőt még többet mondok: ravasz, akárcsak Rókáné komámasszony. Tudott ő ám beszélni is, tudott ám, úgy hallottam, mint ma. Azt is tudta, hogy mit ígért a papa a gyerekeknek.

Gyuszinak egy valóságos eleven csikót, Nusinak meg egy beszélő babát.

Hát elment a papa, aztán este lett, lefeküdtek a gyerekek, álmodtak a csikóról (vajjon vesz-e rá csengőt a papa?) s a beszélő babáról. Oh de szép álom volt!

— Te Nusi, — mondotta reggel Gyuszi, — tudod-e miről álmodtam?

— No, hallod-e, — nevetett Nusi, — még azt se tudnám! A csikóról.

— Hát te tudod-e, hogy én miről álmodtam?

— No, hallod-e, — nevetett Gyuszi, — még azt se tudnám! A beszélő babáról. Hanem tudod-e, hogy miféle nap van ma?

— Micsoda kérdés! Hétfő!

— Hétfő, hétfő, de miféle nap ez a hétfő? Nézz csak a falra!

— Az ám! Április elseje!

— Hát, azt tudod-e, hogy ezen a napon április bolondját járatnak egymással az emberek?

— Erről még sohasem hallottam, — szégyenkezett Nusi. — Mi az?

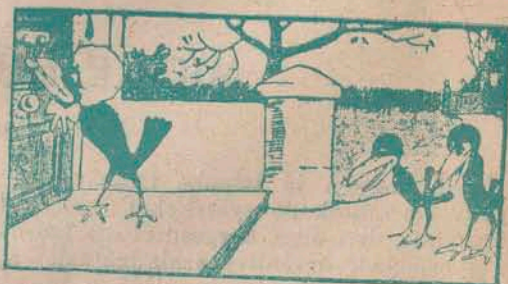
— Hát, tudod, valami bolondságot elhitetünk valakivel s amikor elhiszi, kikacagjuk!

— Nagyszerű, nagyszerű! — ujjongott Nusi.

— Nekem már meg is van a nadselű gondolatom. Nem emberrel járatok április bolondját, hanem Krukruval.

(Ej, ej, csóválta fejét Krukru, aki, mint minden reggel, most is bekukueskált a gyermekszoba ablakán.)

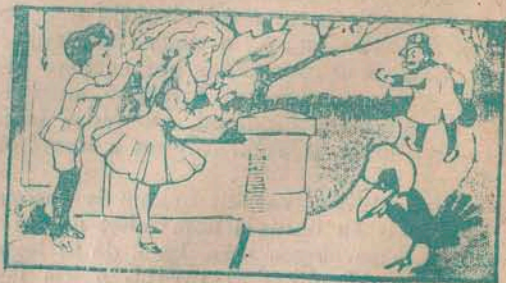
— Nos, nos, mi a terved?

— Kiteszünk az ablakba egy nagy darab sajtot, csernát kötiünk rá s amikor Krukru éppen ráteszi a csőrét, hirtelen elkapjuk előle.

(— Á! Hát így vagyunk? — háborgott Krukru — na, megálljatok!) Csak azt várta Krukru, hogy a gyerekek kimenjenek a fürdőszobába, beröppent a nyitott ablakon, a falról lekapta a kis fali naptárt s huss! kiröpült vele. Már vártak rá a kis Krukruk, akik bele voltak avatva a Krukru mama tervébe s előre krukru-kacagtak, hogy a mamájuk, mint tréfálja meg Gyuszit meg Nusit.

Krukru mama szépen az ajtóhoz sétált, belekapaszkodott a csengőszinórba, rángatta és egyszerre csak csingilingi, csingilingi, csengett az egész ház a csingingeléstől.

— Ujjé! — ujjongtak, tapsoltak a gyerekek — itthon a papa! Gyerünk, szaladjunk elébe!

Egy szempillantás alatt kint voltak a verandán, de ott aztán meg is álltak egyszeribe, mint-

ha földbe gyökeredett volna a lábuk. A papa helyett Krukru repült feljűk, szájában az Április 1., azaz hogy csak volt a szájában, mert Krukru mama nevéttében kiejtette.

— No, de ilyet! — csapta össze a kezét Nusi.

— Itt a csikó, itt a baba! — krukru — kacagott Krukru mama.

Ti persze azt hiszitek, hogy szörnyű haragra lobbant Gyuszi. Dehogy lobbant. Okos gyerek volt ám, feltalálta magát.

— Hát nem mondtam mindig, — fordult dadalatosan Nusihoz, — hogy nincs több ilyen okos madár kerek e világon!?

Mondanom se kell, hogy a gyerekek egy nagy darab sajttal jutalmazták meg Krukru okosságát. S azt se kell mondanom, hogy megérkezett a papa is a csikóval, meg a beszélő babával. Persze, nem délelőtt, hanem este. Mert hát azt se kell mondanom, hogy — késett a vonat.

(Kisbaczon.)

AZ ARANYSZÉK

Irla: GERGELY BORISKA.

Volt egyszer három fiu, Frici, Vili és Misi. Misinek tulajdonképen Mihály volt a neve, de mert, amikor nem tanult még meg a dedóban helyesen beszélni, ő magát Misinek hívta és így rajta ragadt ez a név és mindenki így nevezte.

A három fiu egy asztalosműhelyben lakott és a gyápad alatt volt az ágyuk. Nappal a gyerekek mindig székeket festettek szép sárga meg zöld színű székeket, amiket a mester eladott a vásáron piros képű menyecskeknek.

A fiuk már jól értették a mesterséget és a turót, amit a mester a piacon vásárolt a székestékhez, sohasem dézsmálták meg. A mester meg is volt elégedve, csak épen Misivel volt néha baj, mert a festékekkel mindent összemajszolt, ami csak a keze ügyébe került. Zöldre festette a Bodri farkát és bizonygatta, hogy ugy szebb, ha a kutya farka zöldes, az igen érdekes; a libák szárnyait kipötytyözte és azt mondta, most hasonlítanak Juliskára, a pék lányára. A kakasnak kocáskára festette a lábát, hogy pepita legyen, mint az aljegyző ur, a macskát meg tigrisnek csikozta meg.

Mindezekért Misinek az egyik füle sokkal hosszabb volt mint a másik, mert a mester erősen rászokott már Misi egyik fülére. Ugy kellett Misinek, mondta a mesterné, mert ha Misi leszokott volna a mázolásról, a mester is leszokott volna a fülhuzásról. Hát, persze.

— Majsztram, mért festünk mi mindig csak sárga meg zöld székeket? — kérdezte egy napon Misi a mestert.

— Hát aztán milyent festenénk, hékás?

— Pirosat. Olyant, mint a nap estélkor, meg clyat, mint az ibolya tavaszkor... aztán festenénk ezüst széket, meg arany széket, mester ur, és a királykisasszonyok vennék meg a vásáron azt, mester ur...

A balfüle egy picurkát ismét nagyobb lett Misinek ettől a beszédétől, de azért este a gyápad alatt, amikor már lefeküdtek, csak megint elkezdte Misi:

— Festenék egy aranyszéket és köröskörül

piros rózsákat, meg zöld leveleket...

Frici, a legöregebb, azt mondta neki:

— Tudod mit, Misi, vasárnap, ha fizetést kapok a gazdától, veszek neked arany festéket.

— Én meg pirosat, — mondta Vili.

— Zöld meg van, mondta ujjongva az örömtől Misi és össze-vissza ölegette Fricit, meg Vilit és elkezdett bukfencet hányni a forgácsok között.

És Misi egész éjszaka lázasan festett álmában. Egy óriási nagy széket festett, akkorát, hogy a lábát is csak létráról érte el. Ott állt egy létra közepén, oldalán egy cseme bögre lógott tele aranyfestékekkel. Egy mérges, öreg királyé volt a nagy szék és azt mondta Misinek, hogy ha estig el nem készül a székekkel, lefejezteti. Misi mondta, azt nem lehet estig megcsinálni, mert a vörös rózsák, az sok munka, de a király mondta: lári-fári, kész legyen, punctum. Misi nem tudta ugyan, mi az a lefejezés, de azért mégis igen félt, és a mérges király azt is mondta: punctum, ami szintén borzasztó lehet, azért hát ugyancsak nekifogott a munkának és buzgón mázolta szét a fényességet a széklában.

Egyszer csak megszólal ám valami a feje fölött: fölpillant, hát meglát egy gyönyörűséges szép királykisasszonyt a szék karján himbálózni, aki egy nagy vörös róza bokrétát szorongatott a karjai között.

— Rózsákat hoztam, hogy el tudj készülni az aranyszékkel estig, — mondta a királykisasszony Misinek, aztán folytatta:

— Ebből a kis csorba bögréből akarod ezt az egész nagy széket befesteni? — kérdezte.

Misi szíve egyszerre ijedten dobogni kezdett. Istencm, ha nem lesz elég az aranyfesték, jajj, mi lesz akkor. Belenéz a bögrébe és rémülten látja, hogy csaknem üres már. Szólni sem tud, csak szomoruan néz fel a lányra. Az pedig ott a szék tetjén bontogatni kezdi arany haját, egy nagy esomót kitép belőle, így szól:

— Nesze, ezt tedd a bögrébe és önts rá firnájszt, annyi arany festéked lesz, amennyi csak kell. Ezzel ledobta a haját Misinek. Az boldogan

kapott utána, de puff! lepottyant a létráról, elvesztve az egyensúlyt. Azzal felébredt álmából, mert beleütközött fejét a gyalupad lábába.

Eppen jókor, mert már reggel volt és Frici meg Vili már nagyban festették a sárga meg zöld székeket: de jó gyerekek voltak a Frici, meg Vili és ameddig csak lehetett, mindig hagyták aludni Misit, Mert Misi még kicsi volt és nőnie kellett.

Frici és Vili megtartották ígéretüket és mihelyt pénzt kaptak a mestertől, vettek Misinek arany és piros festéket. Misi boldogan dugta a szalmazsákja alá és alig várta, hogy a mester elmenjen hazulról.

Nem sokáig kellett várnia, mert a mester egy messzi városba ment vásárra és a mesterné, meg Frici vele mentek.

Nosza, rajta, Misi hamar kiválasztott egy jóformájú meztelen széket s megkeverve az aranyfestéket, gyönyörű arany színbe öltöztette. Csak úgy szikrázott a napon és olyan volt, mint egy trónus. Most pedig következtek a rózsák.

Misinek eszébe jutott az álma és emlékezett, milyenek voltak a rózsák a királylány karján és pont olyanokat festett köröskörül a széken. Vili csak ámult-bámult a rózsákra, amelyek úgy virítottak, mintha eleve lennének és Vili meg is szagolta és csak amikor piros festékes lett az orra, akkor hitte el, hogy festve vannak.

Amikor aztán a mester hazajött és meglátta

az aranyszéket, odament Misihez. Ez ijedten kapta félre a fejét, mert azt hitte, most is a füléről van szó, de a mester keze most kivételesen valamivel lejjebb kotorászott. Megveregette Misi vállát és olyan nyájasan nézett rá, hogy még a Bodri is elvakkantotta magát örömeiben.

— Jól van, fiam, — szólt a mester, ezt az aranyszéket kivisszük a vásárra és az árán veszek neked...

— Festéket, — kiáltotta el magát önfelédten Misi.

Az aranyszék tehát vásárra került. Annyi nézője volt, mint egy gorillának, és végül egy fehérarcú dáma megvásárolta. Annyi pénzt adott érte, hogy vehetett érte festéket minden színben. Misinek most már szabad volt olyan színű széket festeni, amilyent csak akart. Ezekért a székekért mindig sok pénzt kapott a mester és Misinek szabad volt nemcsak székeket festeni, hanem vásznat is szabad volt, amire ráért az egész műhely mindenestől, és egyszer vasárnap délután, amikor Frici meg Vili aludtak a gyalupad alatt, Misi lefestette őket. Később, sokkal később, amikor Misit már *Munkácsy Mihálynak* hívták és mindenki művész urnak titulálta, Frici meg Vili igen szegylették, hogy mester létükre egy nagy tereben mindenki nyilvánosan látja, hogy Frici meg Vili hogy aludt a pad alatt vasárnap délután.

(Török-Kanizsa, Jugoszlávia.)

A FEKETE TOJÁS

Irta: Luigi Capuana.

Magyarba átültette: Révész Mitó.

A király meg is tette, de Morgona tündér csak üzenetet küldött: — Aki engem nem akar, az utánam küld s aki engem akar, az hozzám jön!

Mit volt mit tenni a királynak, magas személyiségét meg kellett aláznia és hozzá mennie.

— Felség, — szólt a tündér — amíg ez a kakas emberré nem változik, nem lesz nyugtatól tőle!

— De mi szükséges ahhoz, hogy emberré legyen, mint én magam?

— Osszál egy marék búzát három részre, csinálj a saját királyi kezdeddel három barázdát és vedd bele a búzát. Vedd, de vigyáz, a magok össze ne keveredjenek. Akkor mondjad minden külön vetésnél:

— Bibibibi

Itt az idő gyere ki!

A király elhatározta, hogy mindent pontosan teljesít.

Az első vetésnél:

Bibibibi,

Itt az idő, gyere ki!
megváltozott a fele a kakasnak.

Bibibibi.

Itt az idő, gyere ki!
megváltozott a másik fele is.

Bibibibi.

Itt az idő, gyere ki!
megfordult a saját tengelye körül, megrázta fehér tollacskaját és, Uram fia, szép daliás ifjú lett belőle. Az igaz, hogy az arany taréj és sarkantyú nem tűnt el, de hát ez nem tesz semmit, csak sem vevődik.

A király kihirdette a népnek:

— Tudjátok, gyermekünk nincs, itt van a jövő uralkodótok, ezután neki hódoljatok.

— Eljen a trónörökös, éljen a trónörökös!
— de titokban sutogták: majd meglátjuk, aki mint kakas jött a világra, annak kotkodácsolnia kell.

Egy-két hónap elmúltával a trónörökös mind melázóbb lett, kereste a magányt, nem beszélt senkivel.

— Mi bajod, fiacskám?

— Semmi, felség! Nem akarta mondani, szégyelte magát, de hatalmas ösztönt érzett kukorékolni.

Hivatták az udvari orvost, egész világon a legüresebbet, legderekabbat. De tehetetlen volt a betegséggel szemben. Talán nősülni akar? Nem kellett az sem. De hát mit óhajtana mégis? Bármit is kíván, teljesítve lesz.

— Én... kukorékolni szeretnék.

Meg kellett engedjék s boldog volt egész napon. Nosza, levágták a taraját s többet nem érzett forró vágyat a kukorékolásra.

De a nép suttogta: Majd meglátjuk, aki tyuktól származik, annak kaparnia kell.

Néhány hónap mulva a trónörökös újra méltó lett. Kereste a magányt, nem beszélt senkivel.

— Mit óhajtánál, fiacskám?

— Semmit felség!

Nem akarta bevallani. Szégyelte, de hatalmas ösztönt érzett az utcára kimenni és kaparni, boldogan kaparni.

Megint hívták az orvost. A dolog talány volt neki. Talán feleséget akar a trónörökös. Nem akart. De mit akart hát tulajdonképpen? Hisz minden kívánsága teljesítve lesz.

— Ki akarok menni az utcára kaparni!

Meg kellett engedjék. Nosza, levágták a sar-

kantyuját és többet nem érzett kedvet a kaparrásra.

— De kedves fiacskám, itt volna már az idő a nősülésre, mondta a király. Mit szólóal a spányol trónörökösönőhöz.

— Felsőges atyám, ha már házasodni kell, csakis tyukot vennék feleségül.

— Teremtő szent atyám! — rémüldözött a király — még mindig a régi történet. Pusztulj el inkább, semhogy naponta keserítsd az életemet. Kihuzta a kardját s egy hirtelen csapással levágta a fejét. És lám, embervér helyett kakasvér folyt ki belőle.

Erre megjelent az anyóka, aki csak eszköze volt egy felsőbb akaratnak s titokzatosan mondta: Felsőges, a dolgok pontosan az előírás szerint mentek s most véget ért az eset. Ki vett a kebeléből egy kis üvegecskét s a benne levő szerrel vissza ragasztotta a levágott „fejét”.

A trónörökös egyszerre élő ember lett. De most már valódi ember vérből és husból levő igazi férfi, ki csak boldog-ágot ébresztett maga körül és rövid idő mulva oltárhoz vezette a spányol trónörökösöt.

Eddig vót, mese vót.

Sok csudával tele vót.

Add tovább te is a szót,

Éljen, aki meg nem hót.

(Nagybánya.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SZÉP LEVÉL

Drága Elek nagyapó!

Igaz, hogy már hosszú idő óta unokája vagyok a drága Elek nagyapónak, de eddig még egyszer sem írtam, amit a drága jó Elek nagyapó meg fog nekem bocsátani. Mivel nagyon sokat kell tanulni, nem igen jut időm semmire. De most már megígérem, hogy egy hónapban legalább egyszer írni fogok. Mindenekelőtt bocsásson meg, drága Elek nagyapó, hogy nem rendes levélpapírra írtam. Továbbá tessék megbocsátani a netalán előforduló helyesírási hibákat. Drága Elek nagyapó, én és kisebb testvérem kérésére, anyukám megrendelte a Cimborát. Hogy milyen örömet és mennyi gyönyörűséget szerez nekünk a Cimbora, azt mondanom se kell. És mindezt Elek nagyapónak köszönhetjük, a mi aranyos drága nagyapónknak, ki csak az ő kis unokáinak ír és szüntelenül dolgozik, hogy lelkünknek és szívünknek örömet, gyönyörűséget szerezzen. Sokszor, amikor Elek nagyapóra gondolok, elképzelem, amint ül az íróasztala előtt és ír. És a nap hemosolyog hozzá és a kis madarak csiripelve az ablakpárkányra ülnek, hogy köszöntsék azt, aki a gyermeki boldogságot még szebbé, teljesebbé teszi; aki a gyermeki lélekbe vidámságot, derűt, igazságérzetet, emberszeretet olt. Ezt a jóságot, szeretetet, szelidséget nem lehet megköszönni, nincs olyan szó, amelyik ki tudná fejezni; nincs olyan szó, amely méltó arra, hogy a hálát, köszönetet, szeretetet, amit a drága jó Elek nagyapó iránt érzünk, kimondja.

Csak a lelkünkben él ez a varázsos szó, amit ugyan ki-mondani nem lehet, de amit mindnyájan mondunk és érzünk a szívünk mélyén. S amikor Nagyapónak egy-egy könyvét olvasom, sokszor úgy szeretném megcsókolni a kezét, amely oly sokat dolgozik értünk. Ha nekem a drága Elek nagyapótól egy fényképem volna napjában be sokszor összecsókolnám. Drága Nagyapó, egyedüli vágyam, hogy a Cimborában én is kapjak üzenetet a drága jó Elek nagyapótól. Be szeretném, ha nekem is üzenne, mint annyi sok más unokájának. Addig is kezét csókolom a drága Nagyapónak és Nagyanyónak szerető, hű unokája

(Nagyvárad, 1929. febr. 22.)

HERSKOVITS ANNUS
II. gimn.

Édes Anyátoknak, nagy leány testvéreteknek! Németország legnagyobb művészeti folyóirata a *Deutsche Kunst und Dekoration*. Gyönyörű festmény reprodukciók, művészeti cikkek, lakás berendezések, kézimunkák. Minden szám egy testes kötet, a nyomdai művészet remeke. Megjelenik havonta. Negyedévi előfizetési díja 345 lei. A pénz előzetes beküldése ellenében szállítja a CIMBORA kiadóhivatala.

NAGYPÉNTEK
Írta: Bartha István.

A keresztén ártatlanul
Szenved az Ur.

S én, a bűnös, közönyösen
Miért nézem?

Sőt bosszantom... gunyolódom...
Ez a dolgom?

Fajj, sirjak fel lelkem mélyén
Szenvedésén.

Értem csörged drága vére
Keresztjére.

Most sem átkoz, most sem vádol,
Jóvoltából.

Ó, én lelkem, nagyobb szégyen
Már ne érjen!

Mert Ő hozzám most is áldó,
Ő, Megváltó!
(Toldalag, Marosmegye).

NYÁRI BESZÁMOLÓ

Kedves Elek Nagyapóka!

Igen rossz unoka vagyok! Már három éve járatom a Cimborát és még csak egy levelet írtam Nagyapókának. De az idő igen gyorsan múlik. Az iskolában a nap nagyobb része az iskolai teendőkkel telik, s ami kevés idő marad, azt bizony, jölesik egy kis sportolással vagy egyéb szórakozással eltölteni: a szünidőben pedig a legjobb akarat mellett sem tudtam hozzájutni a levélíráshoz. De hogyha megigérem, hogy ezentul szorgalmasabb levélíró leszek, remélem, hogy Nagyapóka meg fog nekem bocsájtani. Kedves Nagyapókának most leírom, hogyan töltöttem el a nyári vakációt.

A tanév június 28-án végződött. Jó bizonyítványt hoztam haza (5 drb kettes és a többi egyes), amivel szüleimnek örömet szereztem. Egy-két hétig aztán még itthon voltunk s július 16-án elutaztunk Rimaszombatba, Nagyszüleinkhez. Igélőrel reggel indultunk el egy itteni autóbusszal. Utunk csodaszép vidékeken vitt keresztül, többek között a szépségéről híres Sztraceniavölgyön át a világhírű Dobsinai Jégbarlang érintésével, amelyet mi is megnéztünk. Ezt a barlangot három dobsinai ur fedezte föl vadászás közben. Maga a barlang meredek hegyen van, melyre szerpentinés út vezet. Főnt van egy kis vendéglő, ahol megpihentünk. Onnan már csak egy léckerítés választott el a barlangtól. A kerítésen innen még egész kellemes meleg volt, de ahogy a vezető azt könnyitotta, hideg áramlat csapott meg. Rögtön beburkolóztunk kabátjainkba s mentünk le az Ur éne titkos műhelyébe, melyben annyi csodát teremtett az emberek számára. A barlang főbb részei a kis és nagyterem. Az itt képződött gigászi jégtömbök a szivárvány összes színében pompázó csodás eszilogsát s az évek múltán képződött fantasztikus jégalakulatok szépségét én leírni képtelen vagyok. Valami emberfölötti érzés fogott el e csodák láttára. A barlangból kiérvén, tovább folytattuk utunkat Rozsnyó felé. Ez az út cseresznyefákkal van beültetve s ezért az egyik soffőr fölment az autóbussz tetejére s onnan dézsmálta az izletes gyümölcsöt, amely a nagy hőségben kitűnően oltotta szomjúságunkat. Délután fél 2-kor érkezünk Rozsnyóra, ahonnan vonaton folytattuk utunkat. Pelső-

cön, sajnálatunkra, 3 órát kellett a következő vonatra várni. Este 9-kor érkezünk meg Rimaszombatba. Ez a város, mint Nagyapóka tudni fogja, Tompa Mihály, a híres magyar költő szülővárosa. A megyeház és a törvényszék előtti parkban áll a költő életnagyságu szobra s alatta a lanttal, a költők jelvényével. Rimaszombat Gömörmegye székvárosa 9000 lakossal. Kitűnőbb épületei a már fentemlített megyeház és törvényszék, a magyarnyelvű főgimnázium, a katolikus, evangélikus és református templom, a gyermekmenhely stb. Ez a város nem fekszik fővonalon s ezért ott az autóforgalom igen kifejlődött úgy, hogy Nagyszüleinknél nem tartottuk az óriási por miatt nyitva az ablakokat. Szerető Nagyszüleink s a számos jóbarát körében igen jól éreztük magunkat. Kétheti ottlétünk után hazajötték a Selmecbányánál táborozó rimaszombati cserkészek. Hej, most volt csak az igazi játék! Egész nap együtt fociztunk, ugráltunk s egyszer voltam tenniszezni is. Ha nagy volt a hőség, ami igen gyakran előfordult, a Rímába jártunk fürödni. Ha esett az eső és nem volt mit csinálni, horgoltam Anyukámnak egy terítőt. A horgolásra egyik nagynénim tanított meg. De az idő szárnyakon repül s azon vettük magunkat észre, hogy itt a vakáció vége, hiv a köteleesség, 25-én reggel tehát vonatra ültünk s utaztunk hazafelé. Dobsinán autóbusszra ültünk s így mentünk egész Poprádig. De ez az ut nem volt olyan kellemes, mint az odavezető, mert az ülések nem keresztben, hanem hosszában voltak s így az autóbussz erősen rázott. Poprádtól Igélőrel megint vonaton jöttünk. Itt már hidegebb volt a levegő. A vonatból nem győztük eléggé nézni a Szepesség örét, az óreg, hósipkás Tátrát. Délután 5 órakor megérkeztünk Igélőrel. Apuka és egyik nagynénim vártak az állomáson. Rögtön autóra ültünk és hazahajtottunk.

Még néhány napig tartott aztán a vakáció és szeptember elsején ujult erővel megkezdtük a tanévet. Elek Nagyapóka képe iróasztalunk fölött függ és állandóan buzdít minket a tanulásra és kitartásra.

Kezét csókolják szerető unokái:

Klein Tibor és Dönke.

Igló, 1928. Október 31.

Tavaszi hóolvadás

Irla: ERŐSS ALFRED.

Fehér a mező, végtelen fehér:
a hó között egy árva kis virág,
tavaszi hóvirág...
Szivárog benne langyosan a nedv,
a téli kedv, a nyári kedv,
s finom szemekben olvadoz a hó...

A kis virágot fátyla védi még;
töri hegyével mind a szüz jeget,
kacagva integet...
bimbója már a napvilágra tört:
bágyadva bőlint, fáradt, elgyötört
és elvakítja kis szemét a hó.

Elalszik csendesen. Álom jő reá:
a rém kibontja nyári álmait,
szemére hőt hajít...
Lucsokká lesz a hótakarta rét;
lepel helyett a vándorét,
a foltosat, a rongyost vette fel.

(Kézdivásárhely, 1927. III. 50.)

ELEK NAGYAPÓ ÜZENI:

A levélírás igen fontos szabálya: hol melyik évben, melyik hónap hányadik napján kelt a levél

Nagy örömet hirdetek néktek a Feltámadás ünnepén: régi vágyatok teljesül. A Cimbora a jövő számtól kezdődően minden héten megjelen, s lehetőleg vasárnapra bekopogtat hozzátok. A minden héten megjelenés szaporítja a munkánkat, de én szívesen végzem a megszaporodott munkát, mert tudom, hogy ezzel örömet szerzek nektek. Ti is szereztek örömet nekem azzal, hogy sűrűn irjátok a leveleket, gyakoroljátok magatokat a fogalmazásban, a helyes magyar írásban, s toborozátok barátaitokat a Cimbora zászlója alá.

A CIMBORA BARÁTAI.

Március havában lapunk zártáig a következő buzgó olvasók szereztek új előfizetőket a Cimbora számára:

Radványi Zsóka
Szép Jenő
Illés Aranka
Belesák Klára
Iványi Sándor
Papp Stefánia
Weisz Piri
Haller Ernő
Gémes Rudi
Révész Etel
Ungár Béla
Hegedüs Ernő
Gerber Tibor
Lörincz Juliska
Imreh Domokos
Gellért Terus
Hindrich Lili és Ági
Kronholz Erzsébet
Grün Ella
Hettyey Frigyes
Lauffer Kálmán

Hálánk jeléül mindegyiknek küldtünk egy-egy szép értékes ifjúsági könyvet. Akiknek neve fekete betűvel van szedve, az egy-nél több előfizetőt szerzett. Ezek természetesen annyi díjat kaptak, ahány előfizetőt szereztek.

Nehogy elfordulhasson, hogy valakinek a neve véletlenül kimarad, arra kérjük olvasóinkat, figyelemesség az új előfizetőket, akit szereztek, hogy az előfizetés beküldésénél hivatkozzanak arra, kinek az ajánlata fizettek elő.

A Cimbora barátainak március havi sorsolását ma ejtjük meg és annak eredményét április 7-iki számunkban közöljük.

Schilling Máriskó, Kolozsvár. Meghalt szeretett nagymamátok, örökre itt hagytok titeket. Amint résztvettem örömeiben, résztveszek bánatodban is. Enyhítse bánatodat a jó nagymamára való emlékezés. — Gieszfeld József, Nagyvárad. Levelet, levelet! — Karton Nusika, Szilágynagyfalu. Bizony, nem a posta a hibás, mert mostanában elfajta panaszt nem igen hallottam. — Beretzky András, Egresztő. Szilvássy Károlytól mostanában kaptam levelet, egyéb irást nem. Ő most a nagy-kőrösi gimnázium tanulója s a tanulással igen el van foglalva, mert sok osztályt kell átugornia. Hogy te meg veled egykoru ifjak verseitekkel meg novelláitokkal megjelenjétek a nagy közönség előtt, kissé korainak talalom. Eröss Alfréd magyar-e? Kérdelek. Ugy látszik, az Alfréd név miatt kételkedel a magyarságában. Hát, ő bizony magyar, mégpedig székely magyar. Nem helyeslem, hogy felekezeti tekintetek szerint osztogatod a magyarságot. Mindenki magyar, aki magyarul fejezi ki gondolatait. S ne felejtőd: én mindig a faji és felekezeti különbségeken felülemelkedő szeretetet hirdetem nektek.

Major Lacika és Bözsi, Bánffyhunyd. Örövendék, hogy megkaptad a könyveket és igen tetszettek s annak is, hogy jól megy a tanulás is, bár a magyar iskolából románba mentél át. Intézkedtem, hogy a cimszallagon a név József-re javíttassék. — Török Pista, Nagyszöllős, Szlovencskő. A kiadóbácsi ezután a te nevedre fogja küldeni a Cimbora-t. — Külner Cunci, Belényes. Már rég nem írtál, de annál többet gondolsz reám. Minduntalan Kisbaczon jut az eszedbe. Így vagyok ezzel én is, mióta Budapesten vagyok. Nem hiába látod minden írásomban, hogy székely magyar vagyok, mert csak ott érzem magam

igazán otthon abban a faluban, ahol születtem. No igen igen szomorú, ha legszebb barátod, akivel levelezel, azt írja, hogy: „jaj már el is felejték magyarul!” Nyilvánvaló tulzás ez mert az édes anyánk nyelvét nem lehet elfelejteni. — **Scheidl Nusi, Nagyszében.** Ha kissé későn jött is, közlöm majd a beszámolódat, mert igen érdekes és tanulságos. Hogyne, mikor a fehérnemű gyárban dolgozol. Nyugodt lehetsz affelől, hogy ott a helyed az én szerető szívemben. — **Czeiger Irénke, Nagykároly.** Most Emil bácsi segít neked a megfejtésben, de én hiszem, hogy hamarosan a magad erejéből fejted meg a rejtvényeket. Nem is képzeld, milyen nagy lesz az örömed! — **Lám Leó, Kolozsvár.** Levelet, levelet!

Schwarz Miksi, Szatmár. Jól teszed, ha gépen is megtanulsz írni, de első a kézzel való írás. A gépet nem viheted magaddal mindenüvé, ellenben viheted a ceruzát, a töltőtollat. Szóval: a toll szükségesebb a gépnél, tehát nagy gondot kell fordítanod az írásra. Ezidőszertint gyenge az írásod, erősen ráfér a javulás, tanácsolom hát, hogy szép legyen, gondosan írd, s egyszerre csak látod, hogy szép az írásod. Nagy öröm a szép írás. Anyukádnak tolmácsoló viszontüdvözlétemet. — **Klein György, Nagyvárad.** Beteg voltál, azután meg pótolnod kellett a tanulmányaidat, amiatt nem írtál oly sokáig. Örvendek a gyógyulásodnak s annak is, hogy betegséged alatt hűségesen olvastad a Cimborát. — **Szabó Imre, Lippa.** Levelet, levelet! — **Kiss Pál, Nagyvárad.** A kiadóhivatal küldött neked mutatyányszámot a Magyar Lányokból.

— **Kovács Sanyi, Micske, Bihar.** Apuci mesélte neked, hogy Toldi Miklós milyen erős volt. Te is oly erős szeretnél lenni. Kívánom neked szíveimből, hogy kívánságod teljesüljön, s nagy erőtől elsősorban a gyengék védelmére használjad. Édesanyád leveléből sajnálattal értesültem, hogy későn vettétek észre az én rádióval való belebeszélésemet. Ha élek, jövő évben lesz rá gondom, hogy néhányszor meséljek nektek a rádió út. Annak előre is örvendek, hogy a nyárról te is beszámolsz. — **Kasuba Baba, Arad.** Örvendek, hogy megkaptad a könyveket s szépeknek találtad. Várom a hosszú beszámolódat. — **Manilna, Szászrégen.** Remélem, eddig megkaptad a könyveket. Küldhetsz bármilyen rejtvényt, de azért nem jár semmi fizetség. A neveden nem tudtam eligazodni. Következő leveleiben írd le olvastóbban az vezeték- és keresztnévedet is. Ez is a levélírásnak egyik igen fontos szabálya. — **Lengyel Lacika, Királyhelmec, Szlovénzkó.** Igazán nagyapád vagyok — azt írod — mert mindkét nagyapád meghalt. Valóban örvendek, ha a megboldogultakat valamennyire helyettesíthetem. Örvendek annak is, hogy a 10 név fejében adott könyvet megkaptad, még pedig a Híres erdélyi magyarokat, s azt szépeknek találtad. Amikor ezt az üzenetet olvasod, minden valószínűség szerint otthon leszek. — **Blum Ervin, Nagyvárad.** Levelet, levelet! — **Gross Ervin és Ajni Kíszenő, Aradmegye.** Büszke vagy az üzenetemre. Én is büszke vagyok a te büszkeségedre s boldog, hogy ezt már írásban is megtudod mondani. Már a nagy betűket is tudod írni. Milyen nagy öröm! S megtanulod a Cimborából a verseket! Örömet szereztél leveleddel. — **Lengyel Béla, Budapest.** Ott voltál a székely írók estélyén s nem állhattad meg, hogy meg ne köszönd nekem a

székely írók nyújtotta gyönyörűséget. Nem is gondolod, mi jól esett a leveled: megtalálta az utat szívemhez. — **Kovács Laci, Érbogyeszló.** Eddig bizonytalán megkaptad a nyert könyvet, amellyel tizenháromezer növekedeti könyveidnek száma. Várom az Adél levelét s várom a te leveledet is. — **Szabó Gabriella, Orosvég, Szlovénzkó.** Igen sokat gondoltál nagyapóra, de még eddig nem jutottál levélíráshoz. Örvendek a bemutatkozásodnak, s remélem, a jövő télen teljesíthetem a kívánságodat: mesélek a rádió út. — **Tolcsvai Sárika, Bánffyújnyad.** Ha nem kaptál választ, ez azt jelenti, hogy nem kaptam a leveledet, mert én minden levélre válaszolok. Pompásan telt az idő Budapesten, mert itt is volt dolgom bőven. Épp úgy szerkesztettem az újságot itt is, mint otthon, s közben egy sereg felolvasó estét rendeztem. Nem esodálom, hogy vágyakozol Budapestre. Igen szép város. — **Lustig Lajos, Élesd.** Levelet, levelet! — **Havvay Erzsébet, Csizfűrődő, Szlovénzkó.** Nagy az öröm nálatok, mert karácsonykor rádiót kaptatok a nagybácsitól. S volt egy másik nagy örömed is: levelet kaptál a Cimborá egyik olvasójától, Killner Iréntől s te is írtál neki. Valóban, szeretném, ha a Cimborá-unokák leveleznének egymással, mert az ilyen levelezésből rendszerint egy egész életre szóló barátság szokott kifejlődni. — **Kovács Katalin, Kolozsvár.** Első gimnazista vagy, tehát „nagy” leány. Ezt, persze, csak úgy tréfásan mondd, mert a nagy leányság még egy kicsit messze van. S hadd legyen is, mert addig vagy igazán boldog, amíg gyermeknek érzed magadat. A kiadóháznak írtam, hogy az újságot ezután a Str. Amang (volt Alkony-ucca 2.) küldjék. Szeretettel várom további leveleidet, de a rózsaszín levélpapírt mellőzd, mert ez rongja a szemet. Legjobb a jó öreg fehér papír. — **Bözsike, Janika, Gizike, Nagyvárad.** Nagy volt az örömed, amikor választ kaptál leveledre s nem különben, amikor megkaptad az ajándék könyvet az előfizetők szerzéséért. Szeretettel

A
legtartalmasabb
legpompásabb, magyar-
nyelvű kézimunka-
újság a

Tündérujjak

Megjelenik havonként egyszer

Félévi előfizetési ára:
Romániában 300 Lei
Csehszlovákia 66 Kc.

Az összes
előzetes beklbése ellenében
szállítja az

Aesopus lapkiadó és könyvterjesztő

Safa-Mare—Szatmár

várom a hosszabb levelet. — **Bortnyik Irén, Szászrégen.** Dehogyan haragszom. Ha nem írtál oly sokáig, ennek meg volt az oka: a sok tanulni való. S ha ezután szorgalmasabban írsz, ennek is lesz oka: az írártam való szeretet. — **Lengyel Lacika, Királyhelmece.** Félíg vers, félíg próza a te husvét-i verscecskéd, de megérdemli, hogy e helyen közzé tegyem, mert valóban figyelemreméltó szárnypróbálgozás. Ime:

Itt vagy, te szép Husvét!
Feltámadt Jézus, feltámadt az élet.
Jézust nagypénteken felfeszítették,
De harmadnapra feltámadt.
Mi is három napig szomorúak voltunk,
De harmadnapra megvigasztalódtunk.
Mert feltámadt Jézus.
Isten nem hagyta, hogy az ő egyetlen fia,
Ki megváltotta a világot,
Halálban maradjon.

Szép, szép, igazán szép, pedig egy rim sincs benne.
Hány éves vagy Lacika?

A február havi rejtvények megfejtése.

4. szám. Pótló rejtvény: Berzsényi Dániel. Szám-rejtvény: Ki korán kel, aranyat lel.

5. szám. Versesrejtvény: ágy, ágyu. Betűrejtvény: háboru.

6. szám. Versesrejtvény: Toldi.

Megfejtették:

Lakatos László és Gyuri, Angyal Zolika, Baracs Anikó, I. Diénes Laoska, Gelai Magdus, Székely Ágnes, Szegedy Gyurika, Kósa Ferike, Derzsy Gabika, Lajos Mihály, Szilágyi Pityike, Czirner József és Laci, Serestély Babuka, Piskó, Szent-Pály Karla, Nagy Áron, Bartha Ottó, Farkas Pali, Cserepes Imre és Laci, Pfeilmeyer Jucika, Lengyel Lacika, Ferenczy Laci, Török Pista, Ranczey Márta, Lám Leó, Strobel Tivadar, Kovács Sanyi, Czeiger Irénke, Kilner Cunci, Major Lacika és Bözsi, Ref. elemi iskola, Nyáradkarácsony, Karton Nusika, Giesfeld József, Schilling Máriskó, Bereczky Gyurka, Pollacsek Zsuzsi, Kossuth Mihály, Lengyel Lacika, Blum Ervin, Szabó Gabriella, Karton Nusika, Reif Tibor és Olivér, Altnöder Csilla és Klári, Frenkel Pista, Gyurka és Márta, Krecsák Magduska, Kacz Ferike, Böszörményi Sándor, Holländer Pista, Haurik Magda, Schwarcz Mikó, Bagoly Béla, Bartha Ottó, Derzsy Gabriella, Kopeczky Béla, Kendeffy Klára, Fejérdy Ferike, Engel Irmuci, Weisz Imre, Sünger Teres, Bartha Endre, Bartha Katica, Kezdődy Rózsika, Bagoly Csilla, Róm. kath. népiskola, Sahy, Slovenczkó, Blumenfeld Judith, Strömpel Bandi, Bortnyik Irén, Bözsike, Janika és Gizike, Hanvay Erzsébet, Lustig Lajos, Tolesvai Sárika, Kovács Laci, Blum Ervin, Lengyel Lacika, Kaszuba Bába, Kovács Sanyi, Kiss Pál, Szabó Imre, Schwarcz Mikó.

A megfejtők közt 12 könyvet sorsoltunk ki s Tök-mag király öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevét húzta ki: Lengyel Lacika, Királyhelmece, Szlovenczkó, Szent-Pály Karla, Nagyvárad, Serestély Babuka, Piskó, Czirner József és Laci, Nagyenyed, Kósa Ferike, Székelyudvarhely, Lakatos László és Gyaszti, Belényes, Ferenczy Laci, Szászrégen, Bereczky Gyurka, Zsibó, Ref. elemi iskola, Nyáradkarácsony, Kilner Cunci, Belényes, Czeiger Irénke, Nagykároly, Lőrinczi Árpádka és Edithke, Hidvég, Háromszékmegye.

FEJTŐRŐ:

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a rejtvények megjelenését követő hónap 10-ik napja.

VERSSOR FORGÁCSOK

Beküldte: Révész Etel

LOM, TE, Ki, N, GA ES, VA, NYU, TE, N, VA, BA, KI, ES.

SZÓREJTVEJNY

Beküldte: Salamon Lilly

B-vel irányt jelez.

Cs-vel patak, melybe II. Lajos király beleveszett.

F-fel mindennek kettő van.

P-vel egy mókusfajta.

T-vel az üres ellenjéte.

V-vel, aki van, nincs ellene.

SZÁMREJTVEJNY

Beküldte: Király Pisti.

Egy ácsmester megbízást kapott, hogy egy kert körül, mely 32,4 méter szélesség és 18,8 méter hosszú, kerítést készítsen. Az a kérdés most, hogyha a kerítés oszlopait egymástól 8 cm. távolságra kell levernii, hány oszlop kell a kerítéshez? Egy-egy oszlop 12 leibe kerül. Mennyit tesz ki az oszlopok ára?

CIMBORA

KÉPES GYERMEK LAP

Szerkesztősége: Batánii-Mici (Kisbácson) via Baraolt Jud. Odorheiu (Udvarhely m.) E címre küldendők a Cimbora részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvény megfejtések.

Kiadóhivatala: Satu-Mare (Szatmár), Str. Reg. Carol (József kir. herceg-utca) 12. A kiadóhivatalhoz küldendők a lap előfizetési bejelentései, díjai, könyvrendelések és mindennemű a lap küldését megszüntetését célzó közlemény.

Előfizetési ára féllévenként:

Romániában: 200 lej.

Csehszlovákiában: 40 korona.

Magyarországon: 5 pengő.

Jugoszláviában: 70 dinár.

A Cimbora

1929. április elsejétől ismét hetenként jelenik meg
24 oldal terjedelemben!

A Cimbora lelkes olvasótáborának sokszor hangoztatott, régi kívánságát teljesítjük akkor, amikor bejelentjük Nektek, hogy lapunk április 1.-től ismét hetenként, minden vasárnap fog megjelenni.

Súlyos és megerőltető áldozatot jelent nekünk ez a hetenkénti megjelenésre való visszatérés, de úgy érezzük, meg kell tennünk, hogy egyrészt megháláljuk az irántunk őszinte szeretettel viseltető előfizetőink ragaszkodását, másrészt pedig azért, hogy magunkhoz hódítsuk azokat a gyermekeket is, akik eddig nem voltak olvasói a Cimborának,

A hetenkénti megjelenéssel egyidejűleg lapunk terjedelme is növekedik majd! A Cimbora április 1.-től megjelenő számai új alakban, azonban az eddigi 16 oldal helyett **huszonnégy** oldal terjedelemben fognak hozzátok beköszönteni, hogy tartalomban megnövekedve még több örömet, szórakozást és tanulságos olvasmányt nyujtsanak!

Bár ez az ujtás havonta 4 számmal, tehát 32 oldallal való növekedést jelent, az előfizetési ár a régi marad, tehát mindazért, amit nyujtunk, előfizetőinktől semmi áldozatot nem kérünk!

De mégis: kérünk Benneteket támogassatok bennünket szép munkánkban azzal, hogy előfizetési díjakat mindenkor pontosan fizetitek és különösképen azzal, hogy barátaitok, pajtásaitok körében minél szélesebb körben terjesszétek, ajánljátok Elek nagyapó pompás lapját: a Cimborát!

